

Bilag 86

Du er her: [Miljødirektoratet - Forside](#) / [Aktuelt](#) / [Nyheter](#) / [2014](#) / [Januar 2014](#) / [Lave PCB-utslipp i Vatsfjorden](#)

Lave PCB-utslipp i Vatsfjorden

Miljøovervåkingen viser lave nivåer av PCB i Vatsfjorden i Rogaland, både i sjøbunn, blåskjell, krabber og torsk.

27.01.2014

[Kjemikalier](#) [Hav og kyst](#) [Olje og gass](#) [Avvikling offshore](#)

Innlegg i Stavanger Aftenblad av seksjonsleder Ingvild Marthinsen i Miljødirektoratet.

Stavanger Aftenblad tar feil når de 23. april hevder at det er "Ukontrollerte PCB-utslipp" fra opphoggingen av oljeplattformer i Vatsfjorden. Miljøovervåkingen i området viser lave nivåer av dette kjemiske stoffet, både i sjøbunn, blåskjell, krabber og torsk.

Bakgrunnen for oppslaget er at Raunes Fiskefarm har saksøkt ConocoPhillips. Saken behandles nå i Stavanger tingrett. De faktiske forhold om PCB-nivåene i Vatsfjorden er:

- **Utslipp til sjøen:** Det er ikke rapportert om PCB-utslipp til sjøen. Anlegget renser utslippene. Vi kjenner heller ikke til ukontrollerte PCB-utslipp.
- **Sjøbunnen:** Det er ikke påvist PCB over bakgrunnsverdier i sjøbunnen. Samtlige prøver viser lave nivåer.
- **Blåskjell:** Det er ikke påvist PCB i blåskjell ved noen av målestasjonene, som var operative i ett år.
- **Krabbefilet og krabbeklo:** Ikke påvist PCB i noen prøver på noen målestasjoner.
- **Torskefilet:** Det er ikke påvist PCB i filet ved målestasjonene i Vatsfjorden og Yrkesfjorden.
- **Torskelever:** Det er lave PCB-nivåer ved målestasjonene i Vatsfjorden og Yrkesfjorden. Prøvene fra referansestasjonen lenger ute på Metteneset er noe høyere, men fortsatt lave. Denne stasjonen er plassert slik at den er upåvirket av aktiviteten i Vats.

PCB-innhold i torskelever er et nasjonalt problem på grunn av tidligere tiders utslipp av dette stoffet, som ble forbudt i 1980. Mattilsynet har innført kostholdsråd i mange fjorder over hele landet.

Basert på resultatene fra miljøovervåkingen i Vatsfjorden og på land, har vi konkludert med at forurensningssituasjonen her er forbedret eller uendret de siste årene. Resultatene fra en rekke

Tema

[Kjemikalier](#)

[Hav og kyst](#)

[Olje og gass](#)

[Avvikling offshore](#)

prøver, er innenfor det som regnes som normal variasjon.

Vi følger opphoggingen av oljeplattformer i Vatsfjorden tett, både gjennom strenge krav til anlegget, ved miljøovervåking og ved kontroller.

[Skriv ut siden](#)

[Tips noen om denne siden](#)

OM MILJØDIREKTORATET

[Se hva vi driver med](#)

[Presse](#)

[Ledige stillinger](#)

[Ansatte](#)

[Personvern](#)

MILJØDIREKTORATET

Telefon: 03400 / 73 58 05 00 - Faks: 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøk: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim
Strømsveien 96, 0663 Oslo

Nettredaktør:
nettredaksjon@miljodir.no

FØLG OSS

Her kan du skrive hva du mener

Skriv inn din e-postadresse

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig
P.b 2043 Vika
0125 Oslo

Oslo, 04.02.14

Ved: Sigurd Knudtzon

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/375

Saksbehandler:
Randi W. Kortegaard

Ingen uklarheter knyttet til utslipp av PCB

AF Decom Offshore måler og analyserer sine utslipp til sjø og overvåkingsprogrammet inkluderer PCB. Det er ikke påvist forekomst av PCB i utslippsvannet fra anlegget og til sjø. Ettersom bedriften ikke rapporterer om utslipp har Miljødirektoratet heller ikke stilt utslippsgrenser for PCB i tillatelsen.

Videre viser NIVAs overvåkingsresultater fra biota i Yrkes-/Vatsfjorden lave verdier av PCB, i laveste tilstandsklasse 1. For Vatsfjorden viser referansestasjonen (som ifølge NIVA skal være upåvirket fra virksomheten) høyere verdier enn de resultater som man finner utenfor AF Decom Offshore på Vats. Dette tyder på andre kilder av PCB i fjordsystemet enn fra AF Decom Offshore på Vats.

Vedlagte notat fra NIVA av 22.01.14 viser også at påstander om økende kvikksølv i biota er feiltolkning og kan ikke verifiseres vitenskapelig. Notatet oppgir også nye data fra overvåkingen fra 2013 for kvikksølv i biota. Denne viser nedgang fra resultatene fra 2012, noe som bekrefter det vi vurderer som lave verdier og innenfor normalvariasjoner.

Vi viser til deres brev av 27.01.14.

Bakgrunn for saken

I forbindelse med en rettsak mellom Raunes fiskefarm og Conoco Phillips i Stavanger tingrett vitnet Signe Nåmdal i Miljødirektoratet om Miljødirektoratets rolle som overvåker og myndighet for AF Decom Vats. Under rettsaken stilte Raunes fiskefarms advokat Knudtzon meget detaljerte spørsmål fra overvåkingsresultater fra NIVA rapporter flere år tilbake i tid (2009-2012). I vår vitneførsel viste vi til at nivåene av PCB var lave og ikke urovekkende, og at det ikke settes grenser av prioriterte stoffer dersom utslipp ikke påvises ved måling eller er så lave at det ikke er av miljømessig betydning. Det er ikke satt utslippsgrenser for PCB ved AF Decom Offshore på Vats da det ikke rapporteres (eller påvises) PCB-utslipp fra virksomheten.

I flere lokalaviser kom det oppslag om at PCB er sluppet ulovlig ut fra AF Decom på Vats og at overvåkingsresultatene for torskelever viser høye nivåer over Mattilsynets grense for mattrygghet. Ut fra at Miljødirektoratet hadde kunnskap om at bedriften ikke slapp ut PCB og at nivåene i overvåkingsresultatene ved stasjonene nær bedriften var i tilstandsklasse 1, var det viktig å få frem korrekte fakta i saken og unngå feiltolkninger.

Innholdet i deres brev

Du viser til vår uttale i Haugesunds Avis der vi kommenterer innholdet av PCB i fisk. Du ønsker å vise at de resultater dere har fremvist kommer fra NIVAs årsrapporter. Videre viser du til ett analyseresultat fra torskelever fra en målestasjon fra 2009 hvor PCB nivået var 54,7 µg/kg våtvekt, og et analyseresultat samme sted i 2012 med et resultat på 468 µg/kg våtvekt. Etter din oppfatning mener du dette gir grunnlag for å påstå at PCB-nivåene har økt i fjordområdet. Din vurdering er at man kan vurdere trender av PCB i torskelever i fjordområdet ved å sammenligne resultatene fra to ulike år, 2009 og 2012. Du viser også til at 2011-resultatene for PCB i torskelever hvor resultatene viser "n.t.", og hvor du tolker at det betyr at det ikke er målt for PCB dette året.

Våre kommentarer til deres brev og svar

For ordens skyld ønsker vi å rydde opp i noen naturvitenskapelige begreper som benyttes i analyserapporter. N.d (ikke n.t) står for "not detected" som betyr "ikke påvist" over deteksjonsgrensen. Det vil si at det er analysert og målt for PCB i torskelever i 2011, men PCB er ikke påvist over deteksjonsverdien (laveste analysenivå ved laboratoriet). Vi ser at dette kan gi rom for misforståelser og vil ta dette opp med AF Decom Offshore og NIVA slik at det fremgår tydelig at når miljøgifter ikke er påvist.

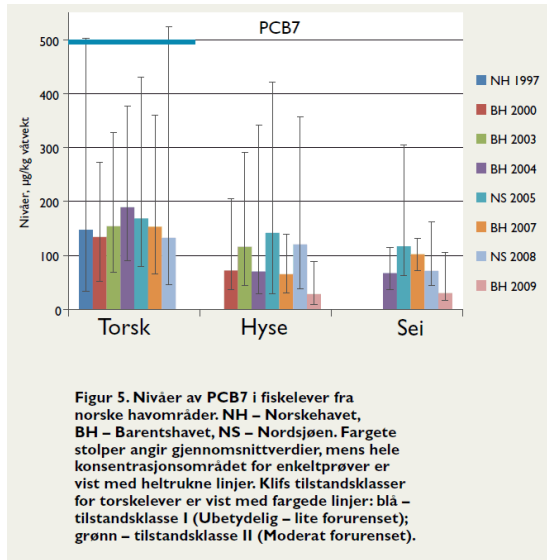
Resultatet i torskelever fra 2011 viser at det ikke er påvist PCB i torskelever ved noen av de tre målestasjoner i Vats/Yrkesfjorden. Det vil si at i perioden 2009-2012 er det ikke en økende trend, derimot varierer resultater fra år til år noe som er normalt (se figur under).

En annen viktig opplysning som du ikke vektlegger i særlig grad var at resultatet på 468 µg/kg våtvekt i fiskelever er langt lavere enn resultatet fra referansestasjonen som viser 647 µg/kg våtvekt. Referansestasjonene som NIVA har valgt ut skal, ifølge dem, være upåvirket av aktiviteten fra AF Decom Offshore. Ettersom tallene er enda høyere ved referansestasjonen viser resultatene at det er andre kilder som bidrar til at PCB nivåene er noe høyere der enn ved AF Decom Offshore på Vats.

I havforskningsrapporten som viser trender av PCB og organiske miljøgifter i sjø (http://www.imr.no/filarkiv/2010/04/forurensning_hav_.pdf/nb-no), viser figur 5 på side 30 (gitt under) at normalverdiene av PCB langs hele norskekysten og Norskehavet har et stort spenn.

Snittet av PCB i torskelever ligger på mellom 100-200 µg/kg våtvekt. Det er vanlig med store variasjoner i resultatene og dermed et stort standardavvik i resultatene. Det betyr at alle resultater innenfor standardavviket er normale verdier som måles langs hele kysten. For torskelever ligger normalvariasjonen mellom 50-450 µg/kg våtvekt. Med dette ønsker vi bare å understreke og tydeliggjøre at PCB forekommer i fiskelever langs hele kysten, og at det ikke er belegg for å tillegge en kilde skylden for at nivåene på referansestasjonen er høyere i 2012 enn det som ble

målt i 2009. Det er heller ikke målt PCB i blåskjell, krabbeklo/kjøtt eller fiskemuskel verken på stasjonen nær Vats, eller på de andre to overvåkingsstasjonene. I tillegg har ikke bedriften påvist PCB i sine utslipp.

Til sist ønsker i å legge til at vi har nylig mottatt et kort notat fra NIVA om kvikksølvtrender, etter forespørsel fra oss forrige uke. Ettersom det er kommet påstander om en økende trend av kvikksølv i fjorden ønsket vi å få NIVAs kommentar til dette ut fra de siste årsrapportene fra 2009-2012.

I notatet fra NIVA (vedlagt dette brev) fremkommer det klart at det ikke er grunnlag for å påstå en økende trend i Hg nivåene fra 2009 til 2012 da verdiene ligger innenfor det man kaller normalvariasjoner. I notatet har de lagt til at resultatene fra 2013 som ikke er publisert enda (da årsrapporten for 2013 enda ikke er ferdigstilt). Her viser resultatene lavere verdier i 2013 enn i 2012. Dette bekrefter det vi har vurdert hele tiden og som NIVA mener, at det er naturlige variasjoner i måleresultatene og at verdiene av både tungmetaller og PCB i dette området er lave.

Håper dette var klargjørende, og at vi har fått oppklart feiltolkninger og misforståelser.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ingvild Marthinsen
seksjonsleder

Randi Warland Kortegaard
senioringeniør

Vedlegg: Notat fra NIVA om kvikksølvtrender av 22.01.14

Kopi: Vindafjord kommune
Tysvær kommune
Fylkesmannen i Rogaland
AF Decom Offshore Miljøbase Vats

FØLGES TETT: - Miljødirektoratet har stilt strenge utslippskrav og har tett oppfølging av virksomheten, skriver Nåmdal. Foto: privat

Unyansert om utslipp i Vatsfjorden

Miljøovervåkingen viser at det ikke er grunn til bekymring.

Publisert den **13. okt 2014**, kl. 16:42 av

Signe Nåmdal
Avdelingsdirektør, Miljødirektoratet

Dagbladet har [hatt flere artikler](#) om utslipp fra AF Decom Offshore i Vatsfjorden. Miljødirektoratet har stilt strenge utslippskrav og har tett oppfølging av virksomheten. Miljøovervåkingen viser at det ikke er grunn til bekymring.

På norsk sokkel står det rundt 500 installasjoner. Vi mener Norge så langt som mulig bør ta hånd om dette når de skal hugges opp.

AF Decom har tillatelse til opphugging, med de utslipp det innebærer. Forurensningsloven sier at vi skal legge vekt på «forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.» Vi stiller miljøkravene vi mener er nødvendig for å motvirke at aktiviteten fører til skader eller ulemper, samtidig som vi tillater nødvendig industriell virksomhet.

Vi setter krav om årlige miljøundersøkelser. NIVA undersøkelser viser at miljøtilstanden i fjordområdet er meget god til moderat.

Medeier Jacob Hatteland i Raunes Fiskefarm har uttrykt mistillit til NIVAs målinger. Han [engasjerte derfor NIFES](#) til å kartlegge fjorden. Det er positivt med mer data om

miljøtilstanden, men det er ikke store sprik i resultatene fra undersøkelsene til NIVA og NIFES.

NIFES skriver at «Sjømat frå Vatsfjorden i Rogaland ser ut til å innehalde omlag same nivå av miljøgifter som prøver frå andre fjordar på Vestlandet.»

Hatteland engasjerte også Bioforsk til å ta jordprøver i området. ti prøver er i tilstandsklasse «meget god» for kvikksølv, to prøver i tilstandsklasse «god». Alle andre stoffer er i tilstandsklasse «meget god». Det betyr at området kan brukes til dyrking av grønnsaker. Vi mener dette bygger opp under at det ikke er alvorlig forurensning fra anlegget.

Det er dessverre et generelt problem med for høye kvikksølvnivåer i norske fjorder. Årsaken er sammensatt. Langtransportert forurensning er en viktig spredningskilde. Kvikksølv inngår i miljøovervåkingen i Vatsfjorden og i nasjonale overvåkingsprogram.

Vi følger med på utviklingen og har tett oppfølging for å påse at virksomhetene følger miljøkravene i tillatelsen.